Interreg “RADA un RĀDA”: Tūrisma objekti Latvijā un kaimiņvalstīs, kurus šovasar vērts apmeklēt!

Nav jādodas tālu, lai redzētu ko skaistu un iespaidiem bagātu. Arī tepat Latvijā un kaimiņvalstīs ir gana daudz ievērības cienīgu apskates vietu, kuras šovasar silti iesakam apmeklēt. Maijs un jūnijs **Interreg tematiskai kampaņai “RADA un RĀDA”** šoreiz tiek veltīts tēmai “**#7 Tūrisms**”.

Visi turpmāk ieteiktie tūrisma objekti ir tapuši vai ir labiekārtoti ar Interreg programmu atbalstu. Sekojiet mums Facebook, lai uzzinātu par jaunumiem, ieteikumumiem, pārrobežu sadarbības aktualitātēm un atbalsta iespējām.

> Baudi laukus! Saimniecības Latvijā uzņem viesus un piedāvā dažādas aktivitātes

Ap 90 Latvijas saimniecību vērušas savas durvis vaļā viesu uzņemšanai un gatavas iepazīstināt ar tādiem lauku produktiem vai prasmēm, kas saistīti ar zemkopību, lopkopību, zivkopību, pārtikas ražošanu vai amatniecību, un kas pārmantoti vismaz vienā paaudzē, turpina pastāvēt un attīstīties mūsdienu sadzīvē. Saimnieki piedāvā ekskursijas, produkcijas degustācijas, ražošanas procesa demonstrējumu, iespēju izmēģināt/piedalīties kādā no saimniecības darba norisēm, meistarklases. Dažās saimniecībās ir veikals vai stends, kur nopērkama saimniecības produkcija un/vai suvenīri. Ierīkotas interesantas tehnikas un darba rīku ekspozīcijas.

Dažas no saimniecībām piedāvā izbaudīt šādu pieredzi:

- Latgales alus "Kolnasāta" – Lauku sētā darina alu pēc tradicionālas receptes. Viesiem rāda gatavošanas procesu un piedāvā degustācijas.
- Meža Skuķi – Saimniece piedāvā bišu dravas apskati, medus degustāciju un produkcijas iegādi. Organizē pirts rituālus veselībai un skaistumkopšanai.
- Pie Andra Pitragā – Apmeklētāji var piedalīties zivju kūpināšanā, degustēt produkciju un noklausīties stāstījumu par piekrastes zvejniecības tradīcijām. Sētā apskatāmi ~20 lībiešu sētām raksturīgie žogu veidi.
- Latgolys šmakovka – Iepazīstina ar Latgales šmakovkas ražošanas procesiem no pirmssākumiem muižas laikos līdz mūsdienām.
- Ances muiža – Apmeklētāji kopā ar godu saimnieci var piedalīties sklandraušu cepšanas meistarklasē, paralēli uzzināt par to tapšanas vēsturi. Rokdarbnieku kopas darbnīcā var vērot amatniekus darbībā vai iemēģināt roku paši.
- Podnieks Viktors Pankovs – Jūsu pašu radītais alus kauss, svečturis vai tējas krūze ar vārda ierakstu nonāks ceplī līdzās meistara darbiem, tiks apdedzināti un gaidīs autora atgriešanos. Māla trauku iegāde, darbošanās ar mālu, cepļa atvēršana, ekskursija un stāstījums par Latgales podniecību.
- Zemnieku saimniecība "Sidrabi" – Audzē senu no saimnieces senčiem mantotu kaņepju šķirni, stāsta par to pārstrādes procesu un piedāvā degustācijām – kaņepju pienu, saldējumu, kaņepju staku un tēju.

Apskatiet visas saimniecības, kas apkopotas ar Latvijas-Lietuvas programmas atbalstu, šeit!

Daugavpils cietoksnis

Foto: Jevgeņijs Ņikitins

Daugavpils cietoksnis ir unikāls valsts nozīmes arhitektūras un kultūrvēstures piemineklis, kura platība ir vairāk nekā 150 ha. Daugavpils cietoksnis ir pēdējais bastionu tipa cietoksnis pasaulē. Skatoties no putna lidojuma, cietoksnis atgādina saules, zvaigznes, bruņurupuča vai pat sikspārņa formu. Mūsdienās tas ir viens no Daugavpils populārākajiem apskates objektiem. Daugavpils cietoksnis ir pilsētas mikrorajons, līdz ar to tas ir atvērts apmeklējumam 24 stundas diennaktī.
Daugavpils cietokšņa ceļvedis pieejams šeit!
Cietoksnis daļēji atjaunots un labiekārtots ar Latvijas-Lietuvas, Latvijas-Krievijas un Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmu atbalstu.

Dzelzs priekškara velomaršruts – “Eiro Velo 13”

Eiro Velo 13 - Dzelzs priekškara maršruts ir velomaršruts, kas ved no pašiem Eiropas ziemeļiem – Norvēģijas pilsētiņas Kirkenes līdz pat Bulgārijas un Turcijas robežai pie Melnās jūras. Maršruts šķērso 20 valstis 10 400 km kopgarumā un iezīmē simbolisko robežu starp Austrumiem un Rietumiem – teritorijas, kādās Eiropa bija sadalīta vairāk kā pus gadsimtu Aukstā kara laikā, lieliski atspoguļojot unikālas vēstures liecības un šobrīd mazāk zināmus tūrisma apskates objektus.
Maršruts Latvijā vijās 562 km garumā, mijoties dažāda seguma un intensitātes ceļiem ar unikālu iespēju labos laika apstākļos braukt tieši pa smilšaino jūras krastu aptuveni 80 km garumā. Maršruts ir līdzens un bez stāviem kāpumiem, taču veloinfrastruktūra vislabāk attīstīta ir piekrastes pilsētu teritorijās. Riteņbraucēju un gājēju celiņi pieejami aptuveni 100 km garumā. Šķērsojot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta, Engures, Ķemeru un Slīteres nacionālo piejūras parku, dabas parka Pape un Grīņu rezervāta posmus, būs jārēķinās ar smilts un grants ceļiem 120 km garumā. Dzelzs priekškara maršruts ir bagāts ar militārā mantojuma un citiem apskates objektiem visā tā garumā, sākot no Igaunijas/Latvijas robežas Ainažos līdz pat Nidai Lietuvā. Maršrutu viegli turpināt tālāk gan Lietuvā, gan Igaunijā, jo robežu šķērsošana notiek nemanot un ir uzstādītas atbilstošas marķējuma zīmes.

Maršruts tapis ar Interreg Europe pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

> Kulinārais ceļojums Latvijā un Igaunijā – “Livonijas Garša”

Dodoties šajā garšu ceļojumā, izzināsiet Livonijas laika ietekmi mūsdienu latviešu un igauņu ēdienos un radīsiet atbildes uz jautājumiem, ko ēda laikos, kad kartupelis vēl nebija šurp atceļojis, no kurienes ieveda sālītās siļķes, un kāpēc svētkos cepa safrāna kliņģerus. No marinētām brētliņām līdz kausam pašbrūvēta alus – visa vēsture tepat uz galda!

- Ienāc šeit: Livonijas Garša
- Apskati ēdināšanas pakalpojumu sniedzējus, ražotājus, saimniecības (kopā 249 uzņēmumi Igaunijā un Latvijā)
- Sastādi savu ceļojumu ar vietām, ko vēlies apmeklēt
- Sāc savu kulināro ceļojumu

Kulinārā platforma izveidota ar Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

Industriālā mantojuma ēkas, kas kļuvušas par aizraujošiem tūrisma objektiem

Industriālais mantojums ir mūsu kultūras mantojuma daļa, tas liecina par industriālo tehnoloģiju attīstību, darba paņēmienu un darba apstākļu izmaiņām un palīdz plašāk izprast sabiedrības attīstību un vēsturi. Senākais saglabātais industriālais mantojums Igaunijā un Latvijā veidojies jau 18. gadsimtā, kad Igaunija un Latvija atradās Krievijas impērijas ietekmē un lielrūpniecība un zemes īpašumi ar īpašām tiesībām bija nonākuši baltvācu aristokrātijas rokās. Laukos tiesības un iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību bija muižnieku un pilsētās - ģilžu un cunftu rokās.
Mūsdienās industriālo mantojumu veido vēsturiskās rūpnīcas, ūdenstorņi un bākas, dzirnavas, dzelzceļi, kā arī saistītā apbūve un vēsturiskie dokumenti. Industriālā mantojuma tūrisms ir augoša tendence un laba iespēja, lai saglabātu un iepazītos ar senām industriālajām ēkām, tehniku un tās izmantošanai nepieciešamajām iemaņām.
Šeit interaktīvā kartē var ērti un uzskatāmi aplūkot 25 Latvijas un Igaunijas industriālā mantojuma objektus, kas kļuvuši par patiešām aizraujošiem tūrisma objektiem ar Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

UNESCO mantojuma vietas un kultūrtelpas Latvijā un Igaunijā

Viens no vērtībām bagātākajiem UNESCO sarakstiem veidots, lai saglabātu dzīvu nemateriālo kultūras mantojumu. Ar nemateriālo kultūras mantojumu apzīmē mutvārdu izpausmes formas, valodu un dialektus, paražas, svētkus, rituālus un spēles, dažādas tradicionālās zināšanas un prasmes, kā arī ar tām saistītus instrumentus, priekšmetus un kultūrtelpas.
Kultūrtelpas ir īpašas vietas, kur no paaudzes paaudzē nodotās tradīcijas tiek saglabātas un koptas vidē, kurā šīs tradīcijas ir vēsturiski cēlušās. Latvijā un Igaunijā atrodamas vairākas kultūrtelpas, kurām UNESCO piešķīrusi starptautisku atzinību.
Šī brošūra iekļauj četras unikālas kultūrtelpas – Setu zemi, Kihnu salu, Suitu kultūrtelpu un Lībiešu krastu. To apmeklējums sniedz autentisku, ar vēstures liecībām bagātu kultūras piedzīvojumu. Būs interesanti ikvienam, kurš vēlas doties tālāk par ierastajām tūrisma takām, izzinot un iepazīstot dziļāk unikālās kultūrtelpas, un pieredzot tajās joprojām dzīvo tradīciju klātbūtni.
Iniciatīva veiksmīgi īstenota ar Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

> Jauns tūrisma objekts Gaujienas muižas parkā – “Mūzikas taka”

Klausīties un pašam radīt mūziku dabā – to tagad var Gaujienā, kur tapusi skanošā mūzikas taka ar astoņos pieturpunktos izvietotiem mūzikas instrumentiem, kurus katrs var paskandināt un sajust

Gaujienas episko auru caur dažādu zvanu un bungu skaņām.
Tās galvenā ideja ir iedvesmoties no dabas, jo Gaujienas muižas parks ir ar izcilām ainavām bagāts, ko novērtēja arī izcilais latviešu komponists Jāzeps Vītols. Dzīvojot Gaujienas "Anniņās", viņš baudīja šo dabas burvību un smēlās iedvesmu mūzikas radīšanai tieši dabā.
"Mūzikas taka" tapusi ar Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

> Mežotnes pilskalnā atdzīvojas senie zemgaļi un ir atjaunots Mežotnes baznīcas tornis

Mežotnes pilskalns ir lielākā seno zemgaļu novada Upmales centrs, kā arī otrs lielākais zemgaļu nocietinājums. Pēc septiņiem gadsimtiem, kad pandēmijas ierobežojumi liedz pulcēties un rīkot pasākumus, satikties ar senajiem zemgaļiem atkal var kopīgā pastaigā. Šoreiz gan izmantojot bezmaksas aplikāciju savā viedtālrunī.
Paplašinātās realitātes tēlu ģeolokācija ir virs Mežotnes pilskalna plakuma. Pārvietojoties, senie zemgaļi dodas kopā ar jums, bet dažādās vietās tie skatam parādās no dažādiem leņķiem. Tēliem piešķirtas arī kustības un skaņa.

Pēdējo divu gadu laikā Mežotnes baznīcas tornis piedzīvojis atdzimšanu. Šā gada februārī tornī jau uzlikts kupols, bet tagad pēc 77 gadiem tajā atkal paceļas smaile ar Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas atbalstu.

> Kartē apkopotas dabas takas, kas pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos un vecākiem ar bērnu ratiņiem

Labām idejām ir lemts piepildīties – cilvēku ar invaliditāti un viņu draugu apvienība "Apeirons" ar Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas atbalstu ir laidusi klajā jaunu, būtiski papildinātu "Mapeirons" versiju. Tā ļauj ikvienam ātri un viegli sameklēt precīzu un pārbaudītu informāciju par vietu, uz kuru plānots doties, un tās pieejamību cilvēkiem ratiņkrēslos, vecākiem ar bērnu ratiņiem, pieejamām stāvvietām un tualetēm.
Mājaslapā apkopota plaša informācija par pieejamajām vietām ne tikai Latvijā, bet arī Igaunijā un Somijā: https://mapeirons.eu/

> Lai saulaini un iespaidiem bagāti izbraukumi šovasar, iepazīstot skaistās Latvijas un tās pierobežas apskates vietas! Publicējot bildes, aicinām izmantot tēmturi #InterregLV

Rakstu sagatavoja:
Linda Ermiča
vecākā eksperte
VARAM
Attīstības instrumentu departaments
Teritoriālās sadarbības nodaļa

Interreg
EUROPEAN UNION
30 years together